

Ö?retmenlerin Yetkilendirilmesi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retmenlerin Yetkilendirilmesi Ölçe?i. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27399>

Özet

Öğretmenlerin Yetkilendirilmesi Ölçeği, eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin örgütsel yetkilendirilme algılarının sistematik bir şekilde ölçmek amacıyla geliştirilmiş ölçek türünde bir araçtır. Bu ölçek, öğretmenlerin mesleki özerklik, karar alma süreçlerine katılım, iş üzerindeki etki ve yeterlilik hislerini kapsayan yetkilendirme düzeylerini belirlemeyi hedefler.

Ölçeğin geliştirilmesi, Kadı ve İnan (2020) tarafından yürütülen kapsamlı bir **geçerlik** ve **güvenirlilik** çalışması sonucunda tamamlanmıştır. Bu çalışma, eğitim alanında çalışılan araştırmacılara ve yöneticilere, öğretmenlerin güçlendirilmesine yönelik stratejilerin belirlenmesinde kullanılabilecek güvenilir ve geçerli bir psikometrik araç sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Öğretmen Yetkilendirilmesi, Eğitim Yönetimi, Örgütsel Davranış, Okul Gelişimi, Geçerlik, Güvenirlilik, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Ayşegül Kadı, Ahmet İnan.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, eğitim sisteminin en kritik bileşeni olan öğretmenlerin, görev yaptıkları okullarda ne derece **yetkilendirilmiş** hissettiklerini bilimsel yöntemlerle tespit etmektir. Öğretmenlerin yetkilendirilmesi, onların mesleki başarıları, iş tatminlerini ve sonuç olarak öğrenci başarılarını doğrudan etkileyen önemli bir örgütsel değişkendir.

Bu araç, eğitim yöneticilerine, öğretmenlerin yetkilendirilme ihtiyaçlarını belirleme, okul kültürü ve yönetim yapısını bu ihtiyaçlara göre optimize etme ve öğretmenlerin okul gelişimine aktif katılımını teşvik etme konularında kanıt dayalı kararlar almaları sağlayacak veriler sunmak üzere tasarlanmıştır.

Yapı

Öğretmenlerin Yetkilendirilmesi Ölçeği, **Öğretmen Yetkilendirilmesi** (Teacher Empowerment) olarak bilinen çok boyutlu psikolojik yapıyı ölçmektedir. Bu yapı, genellikle öğretmenlerin işleri üzerindeki kontrol algıları, mesleki yeterlilik inançları ve örgütsel etki düzeylerini içerir.

Tipik yetkilendirme modelleri, öğretmenlerin kendilerini **anlamlı** hissetmeleri, **yeterli** görmeleri, işlerini yaparken **seçim** yapabilmeleri, okul yönetiminde **etki** yaratabilmeleri ve mesleki

uygulamalarında **özerk** olabilmeleri gibi alt boyutlardan oluşur. Kadı ve İnan'ın (2020) çalışması, bu yapının Türk eğitim sistemi bağlamında nasıl faktörleştirildiğini ortaya koymaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin geliştirme çalışması kapsamında, psikometrik açıdan sağlam bir yapıya sahip olduğunu kanıtlamak amacıyla geçerlik analizleri titizlikle yürütülmüştür. Yapı geçerliliğini incelemek için Faktör Analizi teknikleri kullanılmıştır. Bu analizler, ölçeğin teorik olarak öngörülen yetkilendirme alt boyutlarının istatistiksel olarak desteklediğini göstermiştir.

Ayrıca, ölçek maddelerinin ilgili yapıyı temsil etme düzeyini belirlemek amacıyla uzman görüşlerine başvurularak **kapsam geçerliliği** sağlanmıştır. Elde edilen geçerlik bulguları, ölçeğin gerçekten öğretmenlerin yetkilendirilmesi yapısının ölçtüğünü ve başka yapıları ölçmediğini desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik çalışmaları, ölçümlerin tutarlılığını ve kararlılığını değerlendirir. İç tutarlılık güvenilirlik katsayıları, özellikle **Cronbach Alfa** değeri hesaplanarak rapor edilmiştir. Bu değerlerin kabul edilebilir akademik standartların üzerinde çıkması, ölçek maddelerinin birbiriyle uyumlu olduğunu ve aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Güvenirlik analizleri, ölçeğin farklı uygulamalarda istikrarlı sonuçlar verme yeteneğine sahip olduğunu doğrulamıştır. Yüksek güvenilirlik, ölçüm sonuçlarının rastgele hatalardan arındırılmış olduğunu ve dolayısıyla araştırmalarda güvenle kullanılabileceğini işaret eder.

Faktör Analizi

Öğretmenlerin Yetkilendirilmesi Ölçeği'nin yapısal bütünlüğünü ortaya koymak için kullanılan Faktör Analizi, ölçeğin çok boyutlu yapısının desteklemesidir. Araştırmacılar, muhtemelen hem Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemlerini kullanarak, ölçeğin nihai formunun kaç faktörden oluştuğunu ve bu faktörlerin hangi maddeleri içerdiğini belirlemişlerdir.

Analiz sonuçları, öğretmen yetkilendirilmesi kavramının çeşitli bağamsal boyutlardan oluştuğunu ve bu boyutların eğitim ortamındaki farklı yetkilendirme alanlarını temsil ettiğini göstermektedir. Faktör yükleri ve model uyum indeksleri, ölçeğin güçlü bir yapı geçerliliğine sahip olduğunu teyit etmektedir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Tipik olarak 5'li veya 7'li Likert format?nda, ancak kaynakta detay belirtilmemi?tir).

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Kitle: Görev Yapan Ö?retmenler (Çe?itli kademelerde çal??an e?itim profesyonelleri).

Ya? Grubu: Yeti?kinler

Kitle Detaylar?: Türkiye Cumhuriyeti Milli E?itim Bakanl??'na ba?l? resmi okullarda görev yapan ö?retmenler örneklem grubunu olu?turmaktadır.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Instrument). Kat?l?mc?lar, kendilerini yetkilendirilmi? hissetme düzeylerini ilgili maddelere göre derecelendirirler.

Anahtar Kelimeler

Yetkilendirme, E?itimci Özerkli?i, Okul Yönetimi, Örgütsel Adalet, Psikometri, Ay?egül Kad?, Ahmet ?l?an, E?itim Ara?t?rmalar?.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ay?egül Kad?

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: aysegulkadi.33@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Yaz??ma adresi belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek, akademik bir kaynakta yay?mlanm??t?r ve genellikle ticari olmayan akademik ara?t?rmalar için kullan?labilir. Kullan?m izinleri ve detayl? bilgi için sorumlu yazar Ay?egül Kad? ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Test Geli?tirme Y?I?: 2020 (Kaynak yay?na göre).

Ücret Bilgisi: Ticari olmayan akademik kullan?mlar için ücret bilgisi belirtilmemi?tir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi bu bağlantıdan indirilebilir: [ogretmenlerin-yetkilendirilmesi-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Kad?, A., ve ?l?an, A. (2020). *Eğitim Yönetimi Araştırmaları*. S. Akbaba-Altun, D.Örücü, K. Beycio?lu, Y. Kondakç?, ve S. Ko?ar (Ed.), *Öğretmenlerin Yetkilendirilmesi Ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması* (ss. 12-26). Ankara: Pegem.

Öğretmenlerin Yetkilendirilmesi Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Kaynak içerikte ölçeğin maddeleri (soru listesi) sunulmamıştır. Ölçek maddelerine ve derecelendirme formatına dair detaylı bilgilere ulaşmak için, Kad? ve ?l?an (2020) tarafından yayımlanan akademik kaynağa başvurulması ya da sorumlu yazar Ay?egül Kad? ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.